

เครื่องประดับเงินเก่าสามารถใหม่ได้

ผู้จัดทำ

1. น.ส.อารีญา นันทาพยัคฆ์	กศน.อำเภอเมือง จ.สมุทรปราการ
2. น.ส.พฤษ์ส ภูประสงค์	กศน.อำเภอเมือง จ.สมุทรปราการ
3. น.ส.กัญญารัตน์ กาญจนเกตุ	กศน.อำเภอสนามชัยเขต จ.ฉะเชิงเทรา
4. นางปราณี สิริมูม	กศน.อำเภอวังน้ำเย็น จ.สระแก้ว
5. น.ส.สุกัญญา ศิลาเวียง	กศน.อำเภอโคกสูง จ.สระแก้ว
6. นายอาทิตย์ อินทร์แก้ว	กศน.อำเภอเมือง จ.ปราจีนบุรี

ศูนย์การศึกษาานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มภาคตะวันออก
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

เครื่องประดับเงินเก่าสามารถใหม่ได้

ผู้จัดทำ

1. น.ส.อารีญา นันทาพยัคฆ์	กศน.อำเภอเมือง	จ.สมุทรปราการ
2. น.ส.พฤษ์ ภูประสงค์	กศน.อำเภอเมือง	จ.สมุทรปราการ
3. น.ส.กัญญารัตน์ กาญจนเกตุ	กศน.อำเภอสนามชัยเขต	จ.ฉะเชิงเทรา
4. นางปราณี สิริมูม	กศน.อำเภอวังน้ำเย็น	จ.สระแก้ว
5. น.ส.สุกัญญา ศิลาเวียง	กศน.อำเภอโคกสูง	จ.สระแก้ว
6. นายอาทิตย์ อินทร์แก้ว	กศน.อำเภอเมือง	จ.ปราจีนบุรี

อาจารย์ที่ปรึกษา

นางกัลยา หอมดี

ศูนย์การศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มภาคตะวันออก
สำนักงานส่งเสริมการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง เครื่องประดับเงินเก่าสามารถใหม่ได้

คณะผู้จัดทำ

1. น.ส.อาริษา นันทาพยัคฆ์	กศน.อำเภอเมือง จ.สมุทรปราการ
2. น.ส.พฤษ์ ภูประสงค์	กศน.อำเภอเมือง จ.สมุทรปราการ
3. น.ส.กัญญารัตน์ กาญจนเกตุ	กศน.อำเภอสนามชัยเขต จ.ฉะเชิงเทรา
4. นางปราณี ศิริมูม	กศน.อำเภอวังน้ำเย็น จ.สระแก้ว
5. น.ส.สุกัญญา ศิลาเวียง	กศน.อำเภอโคกสูง จ.สระแก้ว
6. นายอาทิตย์ อินทร์แก้ว	กศน.อำเภอเมือง จ.ปราจีนบุรี

อาจารย์ที่ปรึกษา นางกัลยา หอมดี

ระยะเวลาการศึกษา 1-3 มิถุนายน 2553

การศึกษา เครื่องประดับเงินเก่าสามารถใหม่ได้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาชนิดของสารที่ใช้ในการทำความสะอาดเครื่องประดับเงินให้ดูใหม่มีวิธีดำเนินการดังนี้ นำน้ำสาร 4 ชนิด จากน้ำยาล้างจานสูตรไม่ผสมน้ำมะนาว,น้ำมะนาว,น้ำมะขามเปียกและน้ำสบู่ มาใส่ในอุปกรณ์ทดลอง จากนั้นนำเครื่องประดับเงินเก่ามาจุ่มในสารแต่ละชนิด ทิ้งไว้ 10 นาที แล้วนำเครื่องประดับเงินออกมาสังเกตผลพร้อมบันทึกผลการทดลอง ผลการศึกษาพบว่า น้ำมะนาวสามารถทำความสะอาดเครื่องประดับเงินได้ดีกว่าสารชนิดอื่น ๆ

กิตติกรรมประกาศ

โครงการเรื่อง เครื่องประดับเงินเก่าสามารถใหม่ได้ ที่สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีก็เพราะได้รับการช่วยเหลือจาก นาง กัลยา หอมดี ครูชำนาญการพิเศษศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาลำปาง ที่ให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำตลอดเวลาของการดำเนินงานตามจุดประสงค์ของโครงการที่ได้กำหนดไว้

คณะผู้จัดทำขอขอบพระคุณ ท่านที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าโครงการ เครื่องประดับเงินเก่าสามารถใหม่ได้ เรื่องนี้ น่าจะเกิดประโยชน์ต่อผู้ที่มีความสนใจศึกษา

คณะผู้จัดทำ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของโครงการ	1
วัตถุประสงค์ในการทำโครงการ	1
สมมติฐานในการทำโครงการ	1
ตัวแปรที่ศึกษา	1
ขอบเขตการศึกษา	2
ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	3
บทที่ 3 วิธีดำเนินศึกษา	5
-วัสดุอุปกรณ์	5
-วิธีดำเนินการ	5
บทที่ 4 ผลการศึกษา	6
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	7
สรุปผล	8
อภิปรายผล	8
ข้อเสนอแนะ	8
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของโครงการ

ปัจจุบัน สุภาพบุรุษและสุภาพสตรี มีค่านิยมในการแต่งกายที่ทันสมัยมากขึ้นและเพื่อความสมคูลในการแต่งกายนั้น เครื่องประดับก็เป็นส่วนประกอบหนึ่งในการแต่งกาย ไม่ว่าจะเป็นเครื่องประดับเงิน ทองคำ นาฬิกา ฯลฯ ล้วนแล้วแต่ทำให้ดูภูมิฐานขึ้น เหมาะสมกับการแต่งกายเป็นอย่างยิ่ง และจากปัญหาที่พบว่า เครื่องประดับเงินที่สวมใส่เป็นเวลานาน ๆ นั้น เครื่องประดับเงินก็เริ่มเก่าและหมอง เนื่องจากโดนเหงื่อที่ร่างกายขับออกมา จนทำให้เครื่องประดับเงินไม่สวยแวววาวเหมือนตอนที่ซื้อใหม่ ๆ ดังนั้นจึงจัด ทำโครงการนี้ขึ้น เพื่อศึกษาค้นคว้าว่ามีอะไรบ้างที่สามารถใช้ทำความสะอาดเครื่องประดับเงินให้ดูใหม่ขึ้นได้ และจากข้อสงสัยดังกล่าว ทำให้กลุ่มผู้จัดทำโครงการเกิดความคิดว่าจะใช้อะไรบ้างที่สามารถใช้ทำความสะอาด เครื่องประดับเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพที่ดีที่สุด เพื่อจะได้เลือกมาใช้ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เราจึงนำสารต่าง ๆ เหล่านี้มาทดลอง ได้แก่ น้ำยาล้างจาน น้ำมะขามเปียก น้ำสบู่ น้ำมะนาว มาทดลองในการทำโครงการในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ในการทำโครงการ

เพื่อศึกษาชนิดของสารที่ใช้ในการทำความสะอาดเครื่องประดับเงินให้ดูใหม่ขึ้น
(น้ำยาล้างจาน, น้ำมะขามเปียก, น้ำสบู่, น้ำมะนาว)

สมมติฐานในการทำโครงการ

น้ำมะนาวเป็นสารที่ทำความสะอาดเครื่องประดับเงินได้ดีที่สุด

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ น้ำยาล้างจาน, น้ำมะขามเปียก, น้ำสบู่, น้ำมะนาว

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความใหม่ของเครื่องประดับเงิน

ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ปริมาณของสารที่ใช้ ระยะเวลาที่ใช้ในการทำความสะอาดและชนิดของเครื่องประดับ

ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษารั้งนี้มีขอบเขตการศึกษาดังต่อไปนี้

1. น้ำยาล้างจาน,น้ำมะขามเปียก,น้ำสบู่,น้ำมะนาว
2. สถานที่ที่ทำการศึกษา ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาสระแก้ว
3. ระยะเวลาในการศึกษา จำนวน 3 วัน ตั้งแต่วันที่ 1-3 มิถุนายน 2553

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อทำให้ทราบว่า สารชนิดใดที่สามารถทำให้เครื่องประดับเงินสะอาดและดูใหม่ขึ้นที่สุด

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

จากการที่ผู้จัดทำได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับโครงการเครื่องประดับเงินเก่าสามารถใหม่มีข้อ
หัวข้อศึกษาดังนี้

1. ความหมายเครื่องประดับเงิน
2. วิธีทำความสะอาดเครื่องเงิน
3. สารที่สามารถทำความสะอาดเครื่องประดับเงิน

1. ความหมายเครื่องประดับเงิน

เครื่องเงินไทย เป็นศิลปหัตถกรรมที่มีค่าในตัวเอง คือทำด้วยโลหะเงินและเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำขึ้นโดยช่างฝีมือที่มีความรู้ ความชำนาญและความประณีตพิเศษ ทั้งในด้านรูปทรงและลวดลายที่ประณีต ซึ่งแสดงถึงวิถีกรรมและวัฒนธรรมของชาติไทยอย่างชัดเจน สินค้าเครื่องเงินไทยจึงเป็นที่นิยมในหมู่ของคนไทย ชาวต่างประเทศ โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวซึ่งมีส่วนช่วยเผยแพร่ชื่อเสียงเครื่องเงินไทยให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางออกไป ปัจจุบันได้มีการปรับปรุงในด้านการออกแบบให้ทันสมัย และตรงตามรสนิยมของชาวต่างประเทศมากขึ้น

2. วิธีทำความสะอาดเครื่องเงิน

2.1 นำไปแช่ในด่าง หรือน้ำส้มสายชู และก็มีสารส้ม อีก 1 อย่าง แช่แล้วก็เช็ด มะนาว หรือ บัซโซ เห็นผล ได้เร็วกว่า

2.2 ล้างด้วยการต้ม ส่วนผสมน้ำเปล่า น้ำมะนาวหรือน้ำมะขามเปียก(แต่น้ำมะขามเปียกอาจทิ้งคราบ) และน้ำยาล้างจานผสมกัน ใส่หม้อหรือกระทะ ทั้งเตา เอาเครื่องเงินใส่ลงไป ต้มให้เดือดสักพัก ยกเครื่องเงินดูว่าสะอาดพอหรือยัง เสร็จแล้วเอาไปล้างน้ำเปล่า
ข้อควรระวัง การล้างด้วยวิธีนี้ สร้อยเงินที่ร้อยใส่ตะขอกววย(ถ้าคุณใส่เครื่องเงินคงนี่ออก) เขาจะใช้วิธีหยอดกาว ฉะนั้นระวังอย่าจุ่มส่วนตะขอลงในน้ำ ให้ใช้ไม้หรือตะเกียบพาดขอบภาชนะยกไว้ให้พื้นน้ำ ไม่งั้นมันจะหลุด แต่หลุดก็ซ่อมเอาได้

2.3 ทำความสะอาดด้วยแป้งเงิน กล่องละ ๓๐ -๑๐๐ บาท(แล้วแต่คนขายจะฟันเราแค่ไหน) เอาแป้งเงินทาหรือถูกับผ้าขนหนู ผ้าฝ้ายแล้วก็ขัด ๆ ๆ สะอาด ขาว วาวได้ใจมากค่ะ แต่ถ้าเป็นเครื่องเงินที่บอบบาง ละเอียด เช่น เงิน สุโขทัย เงินถัก ไขแปรงเล็ก ๆ ภูแปรงค่อย ๆ บัดไป

2.4 ทำความสะอาดด้วยยางลบดินสอ ยี่ห้อสเต็ดเลอร์ดีที่สุดอันนี้แนะนำอย่าใช้กับเครื่องเงินที่บอบบางเล็กละเอียด มันจะขาดเอา

2.5 ทำความสะอาดด้วยน้ำมะนาว ในผลมะนาวมีกรดซิตริกที่มีรสเปรี้ยวซึ่งสามารถขจัดคราบและสิ่งสกปรกที่ติดกับเครื่องเงินได้ดี

แหล่งที่มา <http://www.fm100cmu.com/blog/Lanna/content.php?id=154> By Mr.Silver on กันยายน 15th, 2009

3. สารที่สามารถทำความสะอาดเครื่องประดับเงิน
  - 3.1 น้ำยาล้างจาน
  - 3.2 น้ำเปล่าต้ม
  - 3.3 แป้งเงินขัดเครื่องเงิน
  - 3.4 ขางลบดินสอ
  - 3.5 น้ำมะนาว
  - 3.6 น้ำมะขามเปียก
  - 3.7 บรัลโซ่
  - 3.8 น้ำส้มสายชู
  - 3.9 สารส้ม
  - 3.10 ฟ้ายืดเครื่องเงิน

บทที่ 3

วิธีดำเนินศึกษา

3.1 วัสดุอุปกรณ์

1. ถาดหลุม
2. บีกเกอร์ ขนาด 50 ml   จำนวน 4 ใบ
3. แท่งแก้ว   จำนวน 4 อัน
4. หลอดหยด   จำนวน 4 อัน
5. กระบอกตวง ขนาด 25 ml   จำนวน 4 อัน
6. น้ำเปล่า
7. น้ำยาล้างจานสูตรไม่ผสมน้ำมะนาว 20 ml
8. น้ำมะนาว   20 ml
9. น้ำมะขามเปียก   20 ml
10. น้ำสบู่   20 ml
11. เครื่องประดับเงิน

ภาพที่ 1 วัสดุอุปกรณ์ในการทดลอง

3.2 วิธีดำเนินการ

1. นำน้ำยาล้างจานสูตรไม่ผสมน้ำมะนาว, น้ำมะขามเปียก, น้ำสบู่, น้ำมะนาว ใส่ลงในบีกเกอร์ขนาดละ 20 ml ใช้แท่งแก้วคนให้เข้ากัน
2. นำสารที่ได้จากข้อ 1 ใส่ในถาดหลุมๆ ละ 50 หยด
3. นำเครื่องประดับมาจุ่มลงในถาดหลุมที่มีสารทิ้ง 4 ชนิด ทิ้งไว้ประมาณ 10 นาทีแล้วนำเครื่องประดับเงินขึ้นมาสังเกตและบันทึกผลการทดลอง

ภาพที่ 2 วิธีดำเนินการ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษาเปรียบเทียบสารทั้ง 4 ชนิด ได้แก่ น้ำยาล้างจานสูตรไม่ผสมน้ำมะนาว, น้ำมะขามเปียก, น้ำสบู่, น้ำมะนาว ว่าสารชนิดใดสามารถทำปฏิกิริยากับเครื่องประดับเงินที่มีความหมองและคราบดำสามารถขาวและเกิดความแวววาวได้มากที่สุด ผลปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ผลการทดลอง

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบลักษณะของเครื่องประดับเงินก่อนและหลังการทดลอง

สาร	เครื่องประดับเงิน	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
1. น้ำยาล้างจานสูตรไม่ผสมมะนาว	มีลักษณะดำเล็กน้อยและไม่มีมันวาว	มีความขาวขึ้นและมีความมันวาวขึ้นเล็กน้อย
2. น้ำมะนาว	มีลักษณะดำเล็กน้อยและไม่มีมันวาว	มีความขาวขึ้นมากและมีความมันวาว
3. น้ำสบู่	มีลักษณะดำเล็กน้อยและไม่มีมันวาว	มีคราบเขียวติดอยู่เล็กน้อยและขาวขึ้นกว่าเดิม
4. น้ำมะขามเปียก	มีลักษณะดำเล็กน้อยและไม่มีมันวาว	มีความขาวขึ้นและมันวาว ขึ้นแต่ยังมีความหมองอยู่เล็กน้อย

จากตารางที่ 1 ผลการทดลองพบว่า น้ำมะนาวสามารถทำความสะอาดเครื่องประดับเงินได้ดีกว่าสารชนิดอื่น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

จากผลการทดลองเครื่องประดับเงินเก่าสามารถใหม่ได้ โดยการศึกษาสารที่สามารถทำความสะอาดเครื่องประดับเงินได้ดีที่สุด ผลปรากฏว่า การใช้น้ำมะนาวแช่เครื่องประดับเงิน แล้วทิ้งไว้ 1 ชั่วโมง แล้วนำมาขัด ทำให้เครื่องประดับเงินมีความขาวและความมันวาวมากขึ้น

5.2 อภิปรายผล

น้ำมะนาวมีฤทธิ์เป็นกรดจึงช่วยในการกัดกร่อนคราบเหลืองที่ติดอยู่บนเครื่องประดับเงินได้ดี

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาสารชนิดอื่น ๆ ที่มีความหลากหลายของคุณสมบัติทางเคมี
2. การทดลองควรใช้เครื่องประดับเงินประเภทเดียวกัน
3. ควรทำการทดลองหลาย ๆ ครั้งเพื่อจะได้ผลที่แม่นยำ

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

สมาชิกกลุ่มที่ 8 ร่วมกันทำการทดลอง

มือพิมพ์ในกลุ่ม

อุปกรณ์+เครื่องเงิน(ยืมเค้ามามาทั้งนั้น)

บีบน้ำมะขาม

ตวงน้ำกลั่น

กำลังวางแผนเกี่ยวกับงานที่ทำ

หนุ่มที่หล่อที่สุดในกลุ่ม 8 (มีคนเดียว) กำลังเช็คอุปกรณ์